

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Упутство

за дезинфекцију средстава јавног превоза и других возила

Дезинфекција се изводи регистрованим дезинфекционим средствима која дјелују на микроорганизме према путама произвођача, а Европски центар за превенцију и контролу болести (ECDC) препоручује средства на бази сљедећих активних материја:

- Етанол
- Натријев хипохлорит
- Глутаралдехид
- Изопропанол
- Бензалконијев хлорид
- Натријев хлорит

Све видљиве површине у унутрашњости средства јавног превоза и у другим возилима прије дезинфекције треба опрати и очистити од видљивих нечистоћа. За прање и чишћење могу се користити детерџенти који као основу имају неку површинску активну материју, киселину или базу.

У возилу површине које захтијевају чишћење и дезинфекцију су:

- сједиште сједала
- наслони за руке на сједалу
- наслони сједала (метални и/или пластични дио)
- столић, уколико постоји испред сједала или бочно
- засуни за сигурносни појас
- прекидачи у ауто којима се контролише свјетло и проток ваздуха (вентилација)
- бочне стране возила и прозори
- ручке и браве на вратима уколико имамо санитарни чвор у превозном средству (возилу), WC шкољку, сједало WC шкољке, славину, умиваоник, сусједне и супротне зидове

Припрема крпа за рад

- Раздвојити чисте крпе према бојама за прање унутрашњег и спољашњег дијела превозног средства, као и раздвојити по бојама у односу на подлогу која ће се брисати (водоравне и усправне површине или подне површине).
- Уколико превозно средство има и мокри чвор треба опет обезбиједити крпе друге боје које ће се користити само у мокром чвору и то одвојено за усправне и водоравне површине, а одвојено за подне површине)
- Чисте крпе могу бити претходно прије рада импрегниране (потопљене у радну отопину) или се може користити систем двојне канте при чему ће у једној канти бити раствор дезинфекционог средства, а у другој канти чиста вода за испирање крпе.
- Чисте крпе се двоструко преклопе и усправно сложе у spremник за импрегнацију исте боје, тако да су пресавијени рубови усмјерени према горе
- Број крпа које се импрегнирају одговара броју возила која се третирају, уколико се рди о возу, броју купеа који се третирају
- У мањој посуди (канти) се припреми радна отопина средства одговарајуће концентрације
- Потребан волумен отопине средства се одреди тако да се број крпа помножи са 100m L I (1 L отопине за 10 крпа)
- Отопином средства се прелију крпе
- Треба обезбиједити другу канту са чистом водом у којој ће се крпе испирати, циједити и поново топити у радну отопину
- Канте се морају разликовати по боји и увијек исту канту користити за припрему радног раствора односно за чисту воду

- Након завршетка чишћења радне крпе се перу у детерџенту и топлој води, испирају, циједе и потапају у хлорни препарат, према упутству у трајању од 30 минута, потом се циједе и остављају да се осуш

Поступци дезинфекције у возилима

- Опремите се заштитном опремом (рукавице, маска, заштитено одијело, ако је потребно, наочале)
- Прво извршити вањско прање возила које је најбоље учинити машинским путем, уколико нисте у прилици да то извршите такође према упутству произвођача направити раствор детерџента и воде, и добро спужвом натрљати све вањске површије возила, а потом након 10 минута извршити испирање,
- Припремити врећу за отпад и прво уклонити из возила сав видљиви отпад
- Приликом чишћења држати отворена врата возила
- Припремити отопину за дезинфекцију према упутама произвођача
- Потопити (импрегнирати) крпе или припремити двије канте једну са чистом водом и другу са отопином дезинфекционог средства и отпочети чишћење, прво свих стропних површина у возилу, потом прећи на окомите површине у возилу, па на равне водоравне површине у возилу и на крају на подне површине
- За чишћење стропних, усправних и водоравних површина могу се користити исте крпе, а за чишћење подних површина морају се користити одвојене крпе, погледати горе
- Чишћење стропних површина у возилу врши се брисањем у смјеру расапа свјетла
- Чишћење окомитих површина у возилу (прозора и унутрашњих страница возила) врши се брисањем одозго према доле
- Приликом чишћења равних, водоравних површина (изнад пода и подних) користити се правило осмице (слика 1).
- Када сте завршили дезинфекцију унутрашњих површина затворите возило и извршите и коначну дезинфекцију спољашње стране возила, нарочито дијелова са којима директно долазимо у контакт, кваке, врата. Оставите да средсво дјелује минимално 30 минута.
- Дезинфекција се проводи након прања, чишћења и сушења, пребрисавањем с отопином дезинфицијенса.
- За дијелове који могу бити оштећени примјеном натријум хипохлорита или другог корозивног средства можете користити 70 постотни алкохол

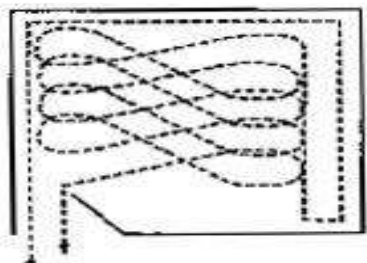
Табела 1а. Препарати за дезинфекцију унутрашњег простора аута

Средство	Пребрисавање/радна каренца
Глутаралдехид у коцнетрацији од 4%	У дози од 1 милилитар радне отопине * за 1 метар кубни простора/радна каренца 15 минута унутар које је очекивано сушење радних површина. Није потребно испирање
Препарат на бази 5 % водониковог пероксида (могуће и у комбинацији са 0,05 % сребром)	5 % отопина*/радна каренца 15 минута унутар које је очекивано сушење површине. Није потребно испирање
Хлорни препарати	Дихолпроцијанурати у коцентрацији 2 грама на 5 литара воде/радна каренца 30 минута. Није потребно испирање

*разрјеђење се ради искључиво дестилованом водом

За осјетљиве површине (металне површине) може се умјесто средства за избјелјивање на бази натријевог хипохлорита користити дезинфицијенс који садржи 60-70% етанола.

Слика 1.

Табела 16. Припрема 0,1% -тне отопице натријевог хипохлорит-а из средства избјелјивањ (нпр. Варикина)

% натријум хипохлорит на амбалажи средства за избјелјивање	Количина избјелјивача (натријум хипохлорита) у mL	Количина потребне воде (mL)	Укупни добијени износ 0,1% отопице натријев хипохлорит (mL)
1 %	1000	9000,0	10.000
2%	500	9.500	10.000
3%	333	9.677	10.000
4%	250	9.750	10.000
5%	200	9.800	10.000

Ревидирано 27.11.2020.